

Värmländska byggnadsminnen: Höglunda gård

Kommun: Karlstad

Socken: Nor

Funktion: Privatbostad

Tillgänglighet: Gården är inte öppen för besökare.

Beslutsdatum: 1970-03-05

Beskrivning

Höglunda gård vid Norsälven strax öster om Edsvalla samhälle har en för Värmland säregen mangårdsbyggnad uppförd i gult tegel med nygotiska ornament. Med största sannolikhet är huset uppfört år 1844 efter ritning av göteborgsarkitekten Victor von Gegerfeldt. Det uppfördes på beställning av grosshandlaren James Dickson för dennes dotter och måg, Carolin och Carl Pontus von Rosen. James Dickson ägde vid den här tiden Edsvalla bruk.

Byggnaden, i två och en halv våningar, har trots de nygotiska dragen en vilande karaktär och en klassicerande framtoning med nästan kubisk huskropp, markerat mittparti och lägre sidopartier. Fasadmaterialet är gult tegel. Taket var tidigare täckt med skiffer men har under 1900-talet ersatts med eternitplattor. På ett äldre fotografi har huvudbyggnaden en träveranda i nygotisk stil vänster om entrén. Verandan finns omnämns i en brandförsäkringshandling från 1896, och när den revs är okänt.

Höglunda gårds formspråk är typiskt för arkitekt Gegerfeldts tidiga verk. Gegerfeldt använde ofta, särskilt under 1840- och 1850-talen det gula, oputsade fasadteget och ansågs av sin samtid ha medverkat till att detta kom i bruk. I en artikel i Tidskrift för Byggnadskonst och Ingeniörsvetenskap år 1865 påpekas att Höglunda är ett tidigt exempel på engelskt influerad bostadsarkitektur i Sverige. Artikeln syftar främst på interiören med ett stort dagligrum samlat runt en trapphall med överljus, ett drag som sedan återkommer i flera av Gegerfeldts villabyggnader.

Höglunda gård har anor sedan medeltiden. Under senare tid har på gården drivits bland annat hönseri och minkfarm. Det har funnits flera ekonomibyggnader och växthus. Runt huvudbyggnaden fanns också en anlagd herrgårdspark. Denna sattes dock till stora delar igen på 1950-talet. Verksamheten på gården är nu helt jordbruksbaserad.

Höglunda gård. Foto: Astrid Hagberg.

Skyddets omfattning i sammandrag

Skyddsföreskrifter gäller för exteriören, delar av interiören och ett till byggnaden hörande parkområde. För fullständiga skyddsföreskrifter, kontakta Länsstyrelsen.

Lästips

- Mellkvist, C, *Nors socken: en lokalhistorisk studie och hembygdsbok*, Karlstad 1963.

Ändringsinformation

Datum, kommentar:

- 2007-11-09 Första versionen - huvuddelen av informationen hämtad från tidigare byggnadsminnesbeskrivningar.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan.